

Український ринок страхування має значний потенціал для розвитку. Подальше зміцнення регулювання, зростання попиту на нові види страхування та поширення цифрових інновацій можуть сприяти його стабілізації та розширенню. Одним із перспективних напрямів є посилення міжнародного співробітництва, що дозволить переймати успішний досвід розвинених країн та залучати іноземні інвестиції.

Таким чином, попри всі виклики, ринок страхування в Україні продовжує розвиватися, адаптуючись до нових умов та запитів споживачів. Зростання попиту на страхові послуги та інноваційні рішення, що сприяють поліпшенню доступності і якості послуг, дозволяють оптимістично дивитися на перспективи розвитку цього сектора в країні.

Список використаних джерел:

1. Наглядова статистика. Показники діяльності страхових компаній. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>.
2. Руда О. Л. Розвиток страхового ринку в Україні. *Ефективна економіка*. 2020. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7634>. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.2.55
3. Хропонюк Д. О., Длугопольський О. В. Сучасні проблеми та перспективи розвитку страхового ринку України. *Innovation and Sustainability*. 2023. № 1. С. 118-126.

УДК 330.34:330

АЛЕЙНІКОВА Л.К., здобувачка вищої освіти
Науковий керівник – **ДРАГАН О.О.**, канд. екон. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
draganok@ukr.net

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Розглянуто міжнародні фінансові аспекти відновлення української економіки, виклики, які стоять перед країною, та потенційні шляхи вирішення цих проблем.

Ключові слова: відновлення економіки, Україна, міжнародна фінансова допомога, виклики, перспективи, структурні реформи, інвестиції.

Відновлення української економіки, яка зазнала значних втрат унаслідок війни, потребує масштабних зусиль, серед яких важливу роль відіграє міжнародне фінансування. Забезпечення ресурсів для відбудови та модернізації інфраструктури є ключовим питанням для уряду України, міжнародних організацій та інвесторів, які прагнуть підтримати відновлення стабільності й розвитку. Проте ця підтримка пов'язана із низкою викликів, які включають обмеженість ресурсів, нестабільність фінансових ринків, політичні ризики та проблеми з управлінням. Водночас міжнародна співпраця та доступ до зовнішніх ринків капіталу відкривають значні перспективи для відновлення економіки України на шляху до сталого розвитку [1].

Одним із ключових джерел фінансування для України є підтримка міжнародних фінансових інституцій, таких як Міжнародний валютний фонд (МВФ), Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), Європейський інвестиційний банк (ЄІБ) та інші. МВФ надає кредитні програми для підтримки макроекономічної стабільності, що допомагає збалансувати державний бюджет, стабілізувати валютний ринок та знизити інфляційні ризики. ЄБРР та ЄІБ, зі свого боку, інвестують у розвиток інфраструктури, модернізацію енергетичного сектору, підтримку малого та середнього бізнесу, що сприяє довгостроковому розвитку економіки.

Крім цього, окремі держави та міжнародні донори також надають фінансову допомогу у вигляді грантів, технічної допомоги та позик. Це, зокрема, США, країни ЄС, Японія та Канада, які активно підтримують відновлення України. Програми технічної допомоги дозволяють не лише отримувати фінансування, але й залучати досвід міжнародних експертів, що важливо для реформування національної економічної системи.

Перед Україною стоїть ряд викликів в реалізації міжнародної фінансової допомоги:

1. Політична нестабільність та ризики. Залучення міжнародних інвестицій у зони постконфліктної реконструкції пов'язане з високими ризиками, які зумовлюють складнощі у фінансуванні довгострокових проектів. Політична нестабільність, загроза відновлення конфлікту та невизначеність щодо тривалості реформ можуть відлякувати потенційних інвесторів та обмежувати інтерес міжнародних банків.

2. Обмеженість ресурсів. Попри значну підтримку з боку міжнародної спільноти, необхідний обсяг фінансування для відновлення економіки є набагато більшим, ніж Україна наразі отримує. Відповідно, залучення альтернативних джерел фінансування стає критично важливим [2].

3. Корупція та слабка інституційна спроможність. Проблеми з прозорістю управління та корупційні ризики можуть стати бар'єром для ефективного використання міжнародної допомоги. Це також може обмежити довіру міжнародних донорів, які прагнуть переконатися, що їхні ресурси використовуються належним чином.

4. Високий рівень державного боргу. Збільшення обсягу зовнішніх запозичень, хоч і дозволяє задовольнити поточні потреби, також підвищує боргове навантаження, що може бути небезпечним для макроекономічної стабільності країни.

Незважаючи на вище перелічені виклики, можна визначити перспективи та можливості України щодо відновлення економіки:

1. Розвиток приватно-державного партнерства (ПДП). Однією з перспективних форм залучення інвестицій є приватно-державне партнерство, яке дозволяє знизити фінансовий тиск на державу та водночас залучити приватні кошти. Це може бути особливо ефективним у сферах інфраструктури, транспорту та енергетики.

2. Реформи для покращення бізнес-середовища. Прискорення реформ для створення сприятливого бізнес-клімату може сприяти залученню іноземних інвестицій. Це включає спрощення процедур для ведення бізнесу, захист прав інвесторів, реформування судової системи та посилення інституційної спроможності [3].

3. Розвиток ринків капіталу та залучення інвесторів. Відкриття доступу до міжнародних фінансових ринків дозволить Україні залучати кошти через випуск облігацій, які можна спрямувати на фінансування довгострокових проектів. Це забезпечить додаткові можливості для інвесторів і зменшить залежність країни від кредитних ресурсів міжнародних фінансових інституцій.

4. Використання новітніх технологій. Залучення цифрових інновацій, таких як блокчейн, у сфері управління державними фінансами та моніторингу проектів може підвищити прозорість та ефективність використання ресурсів, що покращить довіру інвесторів та донорів [4].

Залучення міжнародного фінансування та ефективне використання ресурсів мають ключове значення для відновлення економіки України. Проте для досягнення сталого розвитку необхідно подолати численні виклики, включаючи політичну нестабільність, корупцію та обмеженість ресурсів. Перспективними напрямками для України є розвиток приватно-державного партнерства, продовження реформ, покращення бізнес-клімату та підвищення прозорості державного управління. Завдяки цим заходам Україна зможе створити більш сприятливі умови для залучення міжнародного капіталу, що сприятиме відновленню економіки на довготривалій основі.

Список використаних джерел:

1. Оновлена оцінка потреб України на відновлення та відбудову. Світовий банк: сайт. 15.02.2024. URL: <https://www.worldbank.org/uk/news/pressrelease/2024/02/15/updated-ukraine-recovery-andreconstruction-needs-assessment-released>
2. Фонди відновлення України. Урядовий портал: сайт. 2022. URL: <https://www.kmu.gov.ua/gromadskosti/fondvidnovlennya-ukrayini>
3. Дибя М. І., Гернего Ю. О., Шкода Т. Н. Потенціал фінансування відбудови економіки України з урахуванням критеріїв ESG. *Фінанси України*. 2022. № 7. С. 57-69. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2022.07.057>
4. Кривомаз Т. І., Чалий І. Г., Гамоцький Р. О., Ільченко І. С., Циба А. М. Критерії ESG у зеленій відбудові України. *Екологічна безпека та природокористування: зб. наук. пр.* 2023. Вип. 4(48). С. 5-20. DOI: <https://doi.org/10.32347/2411-4049.2023.4.5-20>

УДК 336

СЕМЕНЯЧЕНКО Є.О., здобувачка вищої освіти
Науковий керівник – **ДРАГАН О.О.**, канд. екон.наук
Білоцерківський національний аграрний університет
draganok@ukr.net

СУЧАСНИЙ СТАН ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Розглянуто сучасний стан фінансової системи України. Надано характеристику її ключових проблеми та перспектив повоєнного відновлення..

Ключові слова: фінансова система України, війна, економіка, міжнародна підтримка, відновлення.

Фінансова система є однією з ключових інституцій будь-якої держави, що забезпечує стабільне функціонування економіки, розподіл ресурсів та інвестицій, а також підтримує соціальну рівновагу. Військові дії, що почалися на території України в 2014 році та активізувалися з 2022 року, поставили перед фінансовою системою країни нові виклики. Ця стаття розглядає, як війна вплинула на фінансову систему України та якими можуть бути шляхи її відновлення у повоєнний період.

Різке скорочення ВВП та бюджетний дефіцит .Війна зумовила значне падіння валового внутрішнього продукту (ВВП) України. За оцінками, ВВП країни в 2022 році скоротився на 30-35% порівняно з довоєнним рівнем. Військові витрати різко зросли, що призвело до значного бюджетного дефіциту. У 2022 році дефіцит бюджету перевищив \$5 млрд на місяць [1].

Інфляція та девальвація гривні .Одним з наслідків війни стало значне знецінення національної валюти — гривні. У 2022 році гривня девальвувала на 25% стосовно долара США. Це зумовило зростання цін на імпортовані товари, підвищення інфляції та загострення проблем із платоспроможністю населення . Центральний банк України був змушений підвищити облікову ставку до 25%, щоб стримати інфляційний тиск [2].

Банківська система та кредити .Банківська система України виявилася відносно стійкою, однак зросли ризики кредитних дефолтів. Велика кількість підприємств змушена була припинити діяльність, що негативно вплинуло на здатність бізнесу та громадян виконувати кредитні зобов'язання. Українські банки стали надавати відтермінування платежів та реструктуризацію боргів для клієнтів, постраждалих від війни [3].

Міжнародна фінансова підтримка. Україна отримала суттєву міжнародну фінансову підтримку від таких інституцій, як Міжнародний валютний фонд (МВФ), Світовий банк,